

TAMEIO ANAKAMΨΗΣ ΚΑΙ ΑΝΘΕΚΤΙΚΟΤΗΤΑΣ

Το τελικό ξεκαθάρισμα,

ΠΟΥ ΘΑ ΚΑΤΕΥΘΥΝΘΟΥΝ ΤΑ ΠΟΣΑ ΑΠΟ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΠΟΥ ΚΙΝΔΥΝΕΥΟΥΝ ΝΑ ΜΗΝ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΟΥΝ - ΤΑ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΑ ΠΟΥ ΘΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΘΟΥΝ

Στις συζητήσεις με το κλιμάκιο της Κομισιόν θα αποφασιστεί ποιο τμήμα του ΒΟΑΚ θα ολοκληρωθεί και ποιο θα πρέπει να ενταχθεί σε άλλο χρηματοδοτικό εργαλείο.

Υγεία, Παιδεία, δημόσιες μεταφορές και προγράμματα ενεργειακής αναβάθμισης και ανακαίνισης κατοικιών θα είναι οι τομείς όπου θα κατευθυνθούν οι πόροι του ΤΑΑ, οι οποίοι θα πρέπει να αφαιρεθούν από επενδύσεις του προγράμματος που κινδυνεύουν να μην ολοκληρωθούν έως το τέλος του επόμενου Σεπτεμβρίου. Στις αρχές της εβδομάδας ξεκινά η τελευταία και πιο κρίσιμη αναθεώρηση του εθνικού προγράμματος «Ελλάδα 2.0», το οποίο χρηματοδοτείται από το ΤΑΑ. Στις συνεχείς επαφές του ΥΠΕΘΟ με τις Βρυξέλλες, έχουν εντοπιστεί καθυστερήσεις σε σειρά από κρίσιμες επενδύσεις και μεταρρυθμίσεις, οι οποίες, αν δεν αντιμετωπιστούν, θα γίνουν αιτία η Ελλάδα να μην έχει το όφελος που περιμένει από το ΤΑΑ. Το κλιμάκιο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, που θα βρεθεί το Σαββατοκύριακο στην Αθήνα, μαζί με τις ελληνικές αρχές θα αποφασίσουν τι μένει στο πρόγραμμα

και μπορεί να ολοκληρωθεί στην ώρα του, τι απεντάσσεται και πού θα κατευθυνθούν τα χρήματα για να διατεθεί το σύνολο των πόρων. Στόχος της τέταρτης κατά σειρά αξιολόγησης του ελληνικού προγράμματος είναι να εισπραχθούν τα τελευταία 6,1 δισ. ευρώ που δικαιούται η Ελλάδα από μη επιστρεπτές επιδοτήσεις, αφού πρώτα φέρει εις πέρας άλλα 194 οράσημα και στόχους, με βάση τα σημερινά δεδομένα.

Η αναθεώρηση θα είναι πολυεπίπεδη, με στόχο η Ελλάδα να λάβει το σύνολο των 36 δισ. ευρώ τα οποία δικαιούται και να ολοκληρώσει τις 104 επενδύσεις του προγράμματος μέχρι και το τέλος του 2026.

Σύμφωνα με αρμόδιες πηγές, από την ελληνική πλευρά επείγει να επανεξεταστούν 40 από τα 194 οράσημα και ενδιάμεσοι στόχοι, που λόγω καθυστερήσεων (κυρίως των επημέρους υπουργείων και όχι του ΥΠΕΘΟ) μπορεί να αποτελέσουν αιτία για την καθυστέρηση των τελευταίων 3 δισε-

ων του ΤΑΑ προς την Ελλάδα.

Στο επίπεδο των έργων θα πρέπει να αναθεωρηθούν ή να επανεξεταστούν κομβικές επενδύσεις. Συγκεκριμένα, αντικείμενο της διαπραγματεύσεως θα αποτελέσουν:

1 Η χρηματοδότηση του Βόρειου Οδικού Άξονα Κρήτης (ΒΟΑΚ) από το ΤΑΑ. Μέρος του φυσικού αντικείμενου εντάχθηκε και χρηματοδοτείται με 490 εκατ. ευρώ από το ΤΑΑ. Οι συζητήσεις στην Αθήνα θα ξεκαθαρίσουν ποιο τμήμα θα ολοκληρωθεί και ποιο θα πρέπει να ενταχθεί σε άλλο χρηματοδοτικό εργαλείο.

2 Η χρηματοδότηση με 250 εκατ. ευρώ του αντιποταμιευτικού σταθμού Αμφιλοχίας, όπου επίσης καταγράφεται καθυστέρηση.

3 Το Κέντρο Κοινωνικής Θεσσαλονίκης, προϋπολογισμού 51 εκατ. ευρώ. Τα μισά θα είναι χρηματοδοτησι-

από το ΤΑΑ. Η κατασκευή έχει προχωρήσει και το τμήμα που χρηματοδοτείται από το ΤΑΑ θα πρέπει να παραδοθεί τον Οκτώβριο. Ωστόσο και σε αυτή την περίπτωση εκφράζονται φόβοι για καθυστερήσεις.

4 Η ολοκλήρωση και εφαρμογή του σχεδίου μετασχηματισμού του ΟΣΕ, η οποία έχει προχωρήσει κατά ένα μέρος.

5 Η ολοκλήρωση της μεταρρύθμισης του προσωπικού γιατρού, η οποία παρουσιάζει ακόμη δυσλειτουργίες.

6 Το πρόγραμμα κοινωνικής ανταρραχίας το οποίο φαίνεται επίσης να καθυστερεί.

7 Τα προγράμματα «Εξοικονομώ», τα οποία, παρά τις απλοποιήσεις που έγιναν στον τελευταίο κύκλο, εξακολουθούν να παρουσιάζουν καθυστερήσεις λόγω αυστηρών κριτηρίων και γραφειοκρατίας.

ΤΑΣΟΣ ΔΑΣΟΠΟΥΛΟΣ

tdasopoulos@e-typos.com

ποια έργα επανεξετάζονται

Με κεφάλαια που θα περσοέφουν από προγράμματα που δεν πρόκειται να ολοκληρωθούν, σχεδιάζεται η αύξηση του αριθμού των ηλεκτρικών λεωφορείων στο Λεκανοπέδιο Αττικής.

8 Τα ψηφιακά έργα μικρού προϋπολογισμού για το Δημόσιο. Κάποια έχουν ξεκινήσει αλλά καθυστερεί η υλοποίησή τους και άλλα δεν έχουν ακόμη προκηρυχθεί.

Τα έργα αυτά δεν θα απενταχθούν από το ΤΑΑ. Θα πρέπει να εξεταστεί ποιο μέρος προλαβαίνει να ολοκληρωθεί εντός του χρονοδιαγράμματος και ποιο θα μεταφερθεί για να χρηματοδοτηθεί από το ΕΣΠΑ ή το εθνικό ΠΔΕ.

Τα εναλλακτικά σχέδια

Από το αποτέλεσμα της διαπραγμάτευσης θα εξαρτηθεί πόσα χρήματα θα μείνουν για να διατεθούν σε εναλλακτικές προτάσεις που έχει το υπουργείο για να αξιοποιηθεί το σύνολο των πόρων.

1 Σε πρώτη φάση σχεδιάζει ένα πιο ελκυστικό πρόγραμμα αναβάθμισης-ανακαίνισης κτιρίων, χωρίς τα αυστηρά κριτήρια του «Εξοικονομώ», το οποίο θα είναι σχεδιασμένο έτσι ώστε

να ολοκληρωθεί μέχρι και τα μέσα του 2026. Στο πρόγραμμα αναμένεται να διατεθούν πόροι άνω του 1 δισ. ευρώ.

2 Σχεδιάζει την ενίσχυση και την επέκταση του προγράμματος προληπτικών εξετάσεων.

3 Σχεδιάζει να ενισχύσει με εποπτικό υλικό και διαδικτυακές εφαρμογές γενικών και ειδικών γνώσεων τα σχολεία πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

4 Σχεδιάζει την αύξηση του αριθμού των ηλεκτρικών λεωφορείων στο Λεκανοπέδιο Αττικής.

Επίσης, εξετάζονται και άλλες εναλλακτικές, οι οποίες δεν χρειάζονται χρονοβόρους διαγωνισμούς για την υλοποίησή τους ώστε να μην μπουκ στον φαύλο κύκλο προσφυγών και καθυστερήσεων. ■

Με το «Ελλάδα 2.0» να λήγει τον Σεπτέμβριο του 2026, κλιμάκιο της Κομισιόν, που έρχεται στην Αθήνα, θα αποφασίσει μαζί με τις ελληνικές αρχές τι μένει στο πρόγραμμα και τι απεντάσσεται

ΥΠΕΘΟ: Θα υλοποιηθούν και οι 77 μεταρρυθμίσεις

Η Commission έχει ως στόχο να βοηθήσει την Ελλάδα στους στόχους της. Μπορεί να υποχωρήσει σε έναν ενδιάμεσο στόχο ο οποίος δημιουργεί πρόβλημα σε όλο το ελληνικό πρόγραμμα. Δεν θα υποχωρήσει στην ποσόστωση των έργων ανάμεσα στους 4 άξονες του προγράμματος και το τελικό αποτέλεσμα για την Ελλάδα. Θετικό είναι επίσης ότι η Ελλάδα αφήνει μεν ανοικτό να μεταφέρει μέρος του φυσικού αντικείμενου των έργων στο τρέχον ΕΣΠΑ, να ανακαταφέρει πόρους από έργα που «κωλύονται» σε άλλα που έχουν παραπάνω από ικανοποιητική υλοποίηση, αλλά δεν θα κάνει εκπαιώσεις σε ένα θέμα, τις μεταρρυθμίσεις. Όπως δηλώνουν απερίφραστα στελέχη του ΥΠΕΘΟ, η Ελλάδα θα υλοποιήσει και τις 77 μεταρρυθμίσεις που έχει εντάξει σταδιακά στο πρόγραμμα, εντός του χρονοδιαγράμματος. Έως σήμερα τα σήματα που έχουν εγκριθεί αφορούν σε 23,4 δισ. ευρώ εκ των 35,95 δισ. ευρώ που συνολικά αντιστοιχούν στην Ελλάδα. Στην παρούσα φάση, η χώρα αναμένεται να προχωρήσει σε σήματα για την εκταμίευση των δανείων που αντιστοιχούν στο έκτη αίτημα αποπληρωμής (1,8 δισ. ευρώ). Εντός του έτους είναι προγραμματισμένο να κατατεθεί και το δέδομο (για επιδοτήσεις και δάνεια), ενώ τα δύο τελευταία αναμένεται να κατατεθούν εντός του 2026. Με τον χρονικό ορίζοντα του Ταμείου Ανάκαμψης να μην ξεπερνά τον Σεπτέμβριο της επόμενης χρονιάς, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δίνει πλέον σημαντική έμφαση στην άμεση αναθεώρηση των εθνικών πλάνων ώστε να είναι εφικτή η ολοπληρωσή τους εντός χρονοδιαγραμμάτων χωρίς την απόκλιση κονδυλίων απ' τα κράτη-μέλη. ■